

šolskem vrtu. Na nobenem šolskem vrtu tudi ne sme manjkati čebelnjaka, in šolske gosposke bi morale na to paziti, da bi se učitelj tudi z novo čebelorejo ukvarjal. Nikakor se mi ne zdi dovolj, če v šolskem vrtu stoji par stotin mladih drevesec, in to brez znamenj. Šolski vrt moral bi biti tudi občinska drevesnica, vravnana po najboljših pravilih, iz katere bi občani dobivali ali zastonj, ali za malo odškodnino sadno drevje. Če hočemo, da se bo kdaj vsaj po Dolenjskem silno zane-marjena sadjereja zboljšala, treba bo tako pričeti. Tudi za trtorejo, to je, trte rediti iz ključev, moral bi biti potreben prostor, tako bi se sčasoma zatrla slaba plemenena trt po naših nogradih in nadomestila z boljimi. Ali vinogradnik moral bi jih dobiti zastonj in to mnogo, drugače ne bo šlo.

Je li mogoče to vse izpeljati na 50 ali znabiti 100 štirjaških metrih? In vendar koliko je šol po krajih, ki bi morali biti drugim v zgled, ki še tako malega kosca zemlje za šolski vrt nimajo!

Kakor je potreben za poduk v kmetijstvu prostorn šolski vrt, tako potrebno bi bilo tudi, da bi učitelj imel priliko, vsaj po eno živinče rediti. Koliko vpljiva ima lepi izgled modrega gospodarja (in tak bi moral učitelj biti) do kmeta, posebno gledé živinoreje, spravljenje in rabljenje gnoja iz hleva, napravljanje mešanca, sem uže imel mnogokrat priliko prepričati se.

Kar beseda ne zamore storiti, stori zgled lahko. Šolske oblasti bi se morale za poduk v kmetijstvu posebno zanimati; gledati bi morale posebno na to, kako in koliko veselja imajo učitelji do tega poduka. Nikakor bi ne smelo biti učitelju na voljo dano, ali se hoče s kmetijskim podukom ali pa s katero kmetijskih strok ukvarjati. Kaj pomaga, če je učitelj še tako vnet za kmetijstvo sploh, ali postavim za čebelorejo ali sadjerejo, ko se pa primeri, da odide drugam, pa dobí šola učitelja, ki mu je to vse, kar je njegov prednik delal, sama oslarija, sama bedarija, za katero se on niti ne zmeni. Večkrat se primeri, da taki visokoučeni ljudski učitelji rajši tičnike delajo, po gostilnah posedajo, ko da bi si čas kratili s čebelorejo, ter ljudstvo vnemali za-njo. Nekateri pa mislijo, da bi se onečastili, če bi se pečali s tako nizkim poslom, ko bi včasih celó za matiko ali lopato prijeli. Kdor se tega boji, ni pravi ljudski učitelj, on še dober najemnik ni.

Učitelji! v naših rokah je sreča in blagostanje naroda, delajmo, učimo vselej in o vsaki priliki; ne bojmo se pa tudi povedati resnice tako kakor je, če tudi ona ni vsakemu ušesu priležna. Kdor le to govori, kar se drugim dopade, kdor lastnega mišljenja nima, ali pa se boji z odkrito besedo na dan, je mevža, in ne zasluži zaupanja, tem manj spoštovanja od naroda.

Ljudski učitelj.

Gospodarske skušnje.

Da krompir ne gnjije.

Zarad letošnjega obilnega deževja se pogostoma slišijo pritožbe, da krompir gnjije. Zabraniti daljšo gnjilobo svetuje se ta pripomoček, ki ni drag:

Iz zemlje izkopani krompir — zdravi in bolni — naj se položi v vodo, kateri je bilo malo klorovega apna pridejano (na 100 delov vode 1 del klorovega apna); v tej vodi naj leži pol ure. Potem se položi v vodo, v kateri je bila v enaki razmeri soda raztopljena. Po vsem tem se krompir v čisti vodi umije in na zraku posuši. Brez nevarnosti, da bi krompir še dalje gnjil, se spravi potem na pod ali v klet. Pol kilo sode zadostuje za 250 kilo krompirja.

„Kärnt. Volksst.“

Delitev premij za konje v Kranji in v Ljubljani.

V Kranji je bila delitev 9. dne t. m. Premije in svetinje so dobili: a) za kobile z žebetimi: 1. Marija Kuralt iz Mengša 40 gld., 2. — Martin Šimenc iz Češnjice 25 gold., — 3. Miha Begelj iz Dvorja 20 gld., — 4. Anton Mežnarc iz Kranja 15 gold., — 5. France Stroj iz Dvorske Vasi sreberno svetinjo, — 6. Janez Jeran iz Zaloga, in pa 7. Matevž Golob iz Šenčurja bronasti svetinji; — b) za mlade obrejene kobile: 1. Janez Brejc iz Nove Vasi 30 gold., — 2. Jože Grašič iz Golnika 20 gold., — 3. Janez Molj iz Vogelj 15 gold., — 4. Jurij Skok iz Pristave, in pa 5. Janez Repic iz Podreč sreberni svetinji; — c) za žebice: 1. Jurij Krašovec iz Šmartna 15 gold., — 2. France Hafner iz Dorfarjev 10 gold., — 3. Janez Eržen iz Gornjega Bitnja sreberno svetinjo, — 4. Janez Kalan iz Spodnjega Bitnja, in pa 5. Jaka Jesihar iz Stude bronasti svetinji.

V Ljubljani bila je pa delitev premij 15. dne t. m. Premije in svetinje so dobili: a) za kobile z žebetimi: 1. Pavel Kušar iz Sinje Gorice 40 gold., — 2. France Sever, c. k. major v Ljubljani 25 gold., katerih pa ni hotel sprejeti, prepustivši jih drugim konkurentom, le priznanico si je izprosil, — 3. Jožef grof Auersperg iz Iga 20 gold., katerih tudi ni hotel sprejeti, prepustivši jih drugim konkurentom, le priznanico si je izprosil, — 4. Jernej Oražen iz Vnanje Gorice 25 gold., — 5. Matevž Smuk iz Bevk 20 gold., — 6. Friderik Seunig iz Ljubljane sreberno svetinjo, — 7. Jožef Tomek iz Rakovnika in Jakob Remžkar iz Velike Ligonje pa bronasti svetinji; — b) za mlade kobile: 1. Matija Oven iz Podsmreke 30 gold., — 2. Anton Rotar iz Podsmreke 20 gold., — 3. France Gregurka iz Sinje Gorice 15 gold.; — c) za žebice: 1. Luka Jerala iz Samotore 15 gold., — 2. Adolf Galle iz Šiške sreberno svetinjo.

Naravoznanske stvari.

Ali je barometer prerok vremena?

Barometer ima prav za prav namen, kazati pritisek ali tlak zraka, zato ga rabijo tudi v to, da ž njim višave gorá merijo. Imenuje se zato tudi zrakomer. Vendar je tudi resnica, da po pravici veljá za preroka vremenskega in sicer zato, ker pritisek zraka takrat, ko ima vlažno ali suho vreme nastopiti, je manjši ali večji.

Dr. R. je v časniku „Fundgrube“ naznanil o tej zadevi nekatera pravila, po skušnjah potrjena, katera nam kažejo, kako se imamo pri ogledovanji barometra vesti, da uganemo, kakošno vreme smemo pričakovati. Nadejamo se pa, da s to objavo vstrežemo marsikateremu.

Pred vsem je treba vedeti, da barometer nikoli prav ne kaže, kedar ob enem dve sapi vlečete: ena v višavi, druga nižje doli blizo zemlje. Tako, če na priliko dva vetrova pihata, eden od severa v spodnjih plastih podnebnega zraka, eden pa od juga v zgornjih plastih, utegne barometer prav nizko stati, pa vendar ne dežuje, — narobe pa utegne barometer visoko stati in vendar gre dež, če veter v spodnjih plastih piha od juga, v zgornjih pa od severa.

Zmerom je treba to vedeti, da tudi takrat, kedar dežuje, barometer pri vetru od severa navadno visoko stoji. Zato navadno tudi barometer ne bode poprej padel, dokler se veter na jug ne obrne.